

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Śląska slawistyka

Author: Robert Bońkowski, Dariusz Markiewicz

Citation style: Bońkowski Robert, Markiewicz Dariusz. (1997). Śląska slawistyka. W: E. Tokarz (red.), "Utopia w językach, literaturach i kulturach Słowian. T. 1, Ze świadomości utopijnej w refleksji językowej" (S. 22-42). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Robert Bońkowski, Dariusz Markiewicz

Śląska slawistyka

Slawistyka w Uniwersytecie Śląskim powstała w 1974 r., z inicjatywy prof. dr. hab. Kazimierza Polańskiego, który w niezwykle krótkim czasie skupił wokół siebie liczne grono pracowników naukowych — neofilologów o zróżnicowanych specjalnościach z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa. Wśród nich znaleźli się również slawiści. W tym samym roku rozpoczęto nabór studentów na pierwszy rok studiów slawistycznych — filologię czeską, a w dwa lata później utworzono filologię serbsko-chorwacką. Zaczęto prowadzić także lektoraty języków: słoweńskiego, bułgarskiego, łużyckiego i macedońskiego.

Organizacyjnie slawistyka działała w strukturze Instytutu Filologii Obcych (od utworzenia Instytutu jego dyrektorem był prof. dr. hab. Kazimierz Polański, a sekretarzem naukowym — dr Emil Tokarz) jako Zakład Filologii Słowiańskiej.

W 1981 r. doc. dr hab. Włodzimierz Pianka przekształcił Zakład w Katedrę Filologii Słowiańskiej, zmieniając tym samym jego strukturę. W ramach Katedry powstały Zakłady Literaturoznawstwa i Językoznawstwa Słowiańskiego, rozszerzono kierunki studiów o filologię słowacką i jugoslawistykę.

W 1990 r. prof. dr hab. Emil Tokarz przeorganizował Katedrę w Instytut Filologii Słowiańskiej, zapoczątkowując niezwykle dynamiczny rozwój tegoż ośrodka. Znacznie zwiększyła się liczba pracowników i studentów, otwarto nowe Zakłady (Zakład Dydaktyki Języków Obcych, Zakład Teorii Literatury i Translacji, Zakład Folklorystyki Słowiańskiej, Zakład Historii Języków Słowiańskich, Zakład Językoznawstwa Porównawczego, Zakład Językoznawstwa Południowosłowiańskiego, Zakład Językoznawstwa Zachodniosłowiańskiego, Zakład Literatur Zachodniosłowiańskich) oraz kierunki studiów — filologię słoweńską (1991), chorwacką (1992), bułgarską (1994).

W 1995 r. wprowadzone zostały studia z językoznawstwa stosowanego — o specjalności macedońskiej i czeskiej.

Obecnie kształcenie studentów odbywa się w ramach pięcioletnich kierunków filologicznych:

- filologia czeska
- filologia słowacka
- filologia słoweńska
- filologia chorwacka
- filologia bułgarska

oraz językoznawstwa stosowanego:

- języki zachodniosłowiańskie — czeski
- języki południowosłowiańskie — macedoński.

W ciągu dwudziestu lat istnienia slawistyki kierowali nią kolejno:

prof. dr hab. Mieczysław Basaj, prof. dr hab. Roman Laskowski, prof. dr hab. Włodzimierz Pianka, prof. dr hab. Maja Szymoniuk, prof. dr hab. Barbara Czapik-Lityńska, prof. dr hab. Emil Tokarz.

W początkowej fazie działalności slawistyki przeważały badania własne jej pracowników, które mieściły się w ogólnych zagadnieniach: rozwój literatury słowiańskiej XIX i XX w. oraz słowotwórstwo, składnia i semantyka języków słowiańskich. W badaniach stosowano metody gramatyki transformacyjno-generatywnej i składni semantycznej. Z czasem językoznawcy zajęli się leksykologią, typologią i gramatyką porównawczą języków słowiańskich oraz semantyką kognitywną, literaturoznawcy zaś teorią literatury i translacją.

Z Instytutem współpracowało wielu naukowców, którzy w istotny sposób przyczynili się do jego rozwoju. Byli to między innymi: prof. dr hab. Kazimierz Polański, prof. dr hab. Roman Laskowski, prof. dr hab. Jolanta Mindak, prof. dr hab. Edward Możejko, prof. dr hab. Włodzimierz Pianka, prof. dr hab. Jerzy Rusek, prof. dr hab. Ludmił Spasov, prof. dr hab. Miljko Šindić, prof. dr hab. Jerzy Z. Nowak, prof. dr hab. Stefan Zabierowski, doc. dr Tone Pretnar, dr Zofia Bik, dr Krystyna Kowalik, dr Czesław Caputa, dr Jan Dutkowski, dr Jiří Černý, dr Stanislav Dvořák, dr Jiří Fiala, dr Łucja Ginko, dr Ivanka Gugulanowa, dr Marta Karpečeva, dr Elena Kraliková, dr Krystyna Kowalik, dr Jani Mičzakov, dr Elka Minczewa, dr Vlado Nartnik, dr Stanisław Piskor, dr Petr Poslední, dr Věra Svobodová, dr Zdzisław Wagner, dr Marian Servátka, mgr Agnieszka Hofman-Pianka, mgr Anna Dziegiel, mgr Jacek Illg, mgr Joanna Kalamala, mgr Gabriela Marzec, mgr Joanna Nowak, mgr Jolanta Domańska, mgr Dorota Pelczar, mgr Jolanta Pakońska-Zahradnik, mgr Jan Stachowski, mgr Mariusz Tukaj, mgr Jadwiga Węgrzyn, mgr Małgorzata Zagrodzka, mgr Marzena Zabierzewska-Kucharska, lektorzy: Vojislav Gurjanov, Slađana Janković, Goran Mimića, Sheila Możejko, Mladen Pavičić, Zdravko Stamatovski, Boris Štrkalj, Jasmina Šuler, Milan Petković, Jana Unuk, Naum Trajkowski. Poza wymienionymi należy wskazać na wykładowców reprezentujących inne Instytuty

Uniwersytetu Śląskiego, zwłaszcza na: polonistów, rusycystów, romanistów, anglistów i germanistów.

W pracach badawczych Instytutu przeważają problemy związane z następującymi tematami:

- Języki, literatura i kultura Słowian — rozwój, wzajemne związki i znaczenie w świecie współczesnym;
- Literatury słowiańskie XX wieku;
- Literatury zachodniosłowiańskie w obrębie wspólnoty europejskiej;
- Gatunek w procesie historyczno-literackim i kulturowym;
- Słownictwo, składnia i semantyka języków słowiańskich;
- Stylistyka języków słowiańskich;
- Frazeologia zachodniosłowiańska;
- Frazeologia uczuć w słowiańskiej analizie kontrastywnej;
- Badania pogranicza językowo-kulturowego polsko-czeskiego;
- Kinetyczne formy porozumiewania.

Opublikowano wiele pozycji książkowych, skryptów, artykułów i recenzji. Ukazały się one w licznych seriach wydawniczych i czasopismach krajowych oraz zagranicznych, takich jak: *Ruch literacki*, *Slavia occidentalis*, *Studia Slavica Polono-Jugoslavica*, *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, wydawnictwa naukowe UŚ, UJ, Ossolineum, PWN, Śląsk, Państwowe Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.

Śląscy slawiści aktywnie uczestniczą w życiu naukowym środowiska i kraju jako członkowie Komisji Słowianoznawstwa i Komisji Językoznawstwa PAN oraz Polskiego Towarzystwa Językoznawczego.

Instytut Filologii Słowiańskiej współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi za granicą na podstawie umów dwustronnych, które obejmują także wymianę studentów. Została nawiązana stała współpraca z uniwersytetami w: Lublanie, Skopje, Ostrawie, Brnie, Sofii, Bratysławie i Ołomuńcu. Dzięki tej współpracy w Instytucie działa dobrze zaopatrzona Biblioteka Slawistyczna, dysponująca wieloma bezcennymi pozycjami książkowymi (przeszło 20 tys. woluminów) oraz 130 tytułami czasopism dotyczących języków, literatur i kultur słowiańskich.

Studenci w ramach Studenckiego Koła Naukowego, istniejącego od 1977 r., biorą udział w wielu międzyuczelnianych sesjach naukowych, wygłaszając referaty i prezentując tłumaczenia. Organizują też liczne lokalne imprezy kulturalne.

Obecnie Instytut Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego jest liczącym się ośrodkiem slawistycznym w kraju. Składa się z dziewięciu Zakładów, które zatrudniają 33 pracowników naukowych i doktorantów oraz 1 pracownika inżynierijno-technicznego (mgr Ilona Rudnik) i 3 bibliotekarzy (mgr Zdzisława Skabek, mgr Edyta Jucewicz-Trela i Kazimiera Basiura). W poszczególnych Zakładach są zatrudnieni następujący pracownicy naukowci:

Zakład Literatur Słowiańskich

Barbara Czapik-Lityńska — 19.10.1948 Katowice

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1971, doc. dr hab. Włodzimierz Kot
Nadrealizm w prozie serbskiej.

doktorat: Uniwersytet Jagielloński, 1977, doc. dr hab. Włodzimierz Kot
Nadrealizm w literaturze serbskiej.

habilitacja: Uniwersytet Jagielloński, 1987
Twórczość poetycka Oskara Daviča. Poszerzanie świadomości w awangardowej praktyce poetyckiej.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1976—1977 asystent

1977—1987 starszy asystent

1977—1987 adiunkt

1987— docent

1991— profesor

najważniejsze funkcje akademickie:

1986—1989 kierownik Studium Filologii Słowiańskiej

1989— kierownik Zakładu Literatur Słowiańskich

1990—1993 prodziekan Wydziału Filologicznego

główne zainteresowania badawcze:

Historia literatur słowiańskich ze szczególnym uwzględnieniem
awangardy w literaturach chorwackiej, serbskiej i słoweńskiej.

ważniejsze publikacje:

1. *Nadrealizm w literaturze serbskiej.* Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk—Łódź 1982.
2. *Twórczość poetycka Oskara Daviča. Poszerzanie świadomości w awangardowej praktyce poetyckiej.* Katowice 1987.
3. *Studia z języków i literatur narodów słowiańskich. Tendencje rozwojowe.* Red. B. Czapik i E. Tokarz. Katowice 1991.
4. *Rozpad mitu i języka.* Katowice 1992 (redakcja pracy zbiorowej).
5. *Kryzys tożsamości.* Red. B. Czapik i E. Tokarz. Katowice 1992.
6. *Folia Philologica Macedono-Polonica.* T. 3. Red. B. Czapik i I. Opacki. Katowice 1994.
7. „Jeszcze-nie”. *Utopicum jugosłowiańskiej awangardy.* Katowice 1996.

Zdzisław Darasz — 11.12.1945 Hucisko Jawornickie (pow. Przeworsk)

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1968, prof. dr hab. Maria Bobrownicka

Modernistyczne prądy literackie w poezji słoweńskiej lat 1899—1918.

doktorat: Uniwersytet Jagielloński, 1980, prof. dr hab. Maria Bobrownicka
Od moderny do ekspresjonizmu. Z przemian świadomości literackiej w Słowenii.

stopień naukowy: doktor nauk humanistycznych

stanowiska: 1972—1973 asystent

1973—1981 starszy asystent

1981—1991 adiunkt

1991—

najważniejsze funkcje akademickie:

1982—1983 p.o. kierownika Katedry Filologii Słowiańskiej

główne zainteresowania badawcze:

Literatura słoweńska XIX i XX wieku, szczególnie w aspekcie przemian świadomościowych; determinanty i dynamika procesu literackiego w Słowenii.

ważniejsze publikacje:

1. *Od moderny do ekspresjonizmu. Z przemian świadomości literackiej w Słowenii.* Wrocław 1982; wyd. słoweńskie: *Od moderne k ekspresjonizmu. O spremembah literarne zavesti na Slovenskem.* Ljubljana 1985.

2. *Problemy autoidentyfikacji kulturowej i narodowej w literaturze słoweńskiej.* Katowice 1995.

Lech Miodyński — 21.06.1961 Katowice

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1985, prof. dr hab. Barbara Czapik
Urošević i Kletnikov — dwie poetyckie drogi do „nierealności”.

doktorat: Uniwersytet Śląski, 1991, prof. dr hab. Barbara Czapik
Natura — intelekt — kultura. Zagadnienia twórczości poetyckiej Bogomila Ćuzela.

stopień naukowy: doktor nauk humanistycznych

stanowiska: 1985—1986 asystent stażysta

1987—1988 asystent

1988—1992 starszy asystent

1992— adiunkt

najważniejsze funkcje akademickie:

1991—1993 zastępca dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej

1987—1990 opiekun Koła Naukowego Sławistów

1993—

główne zainteresowania badawcze:

Historia literatur macedońskiej i serbskiej w kontekście południowosłowiańskim; poezja współczesna; proces historycznoliteracki a historia kultury.

ważniejsze publikacje:

1. *Bogomil Ćuzel: poetycki dialog z naturą i kulturą.* Katowice 1994.

Krystyna Pieniążek — 04.12.1967 Jarosław
 magisterium: Uniwersytet Śląski, 1992, dr Zdzisław Darasz
Poezja Jovana Dučića i jej modernistyczny kontekst.
 tytuł: magister
 doktorantka
 główne zainteresowania badawcze:
 Literatura chorwacka XX wieku.

Zakład Literaturoznawstwa Zachodniosłowiańskiego

Halina Janaszek-Ivaničková — 12.12.1931 Warszawa
 magisterium: Uniwersytet Warszawski, 1956, prof. dr hab. Józef Mag-
 nuszewski
Powieściowa trylogia Karola Čapka: „Hordubal”, „Povětrň”, „Obyčejný život”.
 doktorat: Instytut Badań Literackich w Warszawie, 1967, prof. dr Ste-
 fan Żółkiewski
Problem inteligenta w twórczości Stefana Żeromskiego.
 habilitacja: Filozofická fakulta Univerzity Komenského, Bratysława,
 1967
*Dwa modele inteligenta w polskiej prozie na przełomie XIX
 i XX w.*
 tytuł naukowy: profesor
 stanowiska: 1956—1965 lektor języka i literatury polskiej w Katedrze
 Slawistyki Uniwersytetu Komenského w Bratys-
 ławie
 1965—1974 adiunkt
 1974—1982 docent dr hab. w Zakładzie Słowianoznawstwa
 PAN
 1982—1992 profesor nadzwyczajny
 1992— profesor zwyczajny
 ważniejsze funkcje akademickie:
 1978—1989 kierownik Zakładu Literatur Słowiańskich w In-
 stytucie Słowianoznawstwa PAN w Warszawie
 1984—1987 wicedyrektor Instytutu Słowianoznawstwa PAN
 1992— kierownik Zakładu Literatur Zachodniosłowiań-
 skich w Instytucie Filologii Słowiańskiej UŚ
 główne zainteresowania badawcze:
 Literatury zachodnio- i południowsłowiańskie.
 ważniejsze publikacje:
 1. *Karel Čapek czyli dramat humanisty.* Warszawa 1962.
 2. *Świat jako zadanie inteligencji. Studium o Stefanie Że-
 romskim.* Warszawa 1971.

3. *Kochanek Sławy. Studium o Ludovicie Šturze*. Katowice 1978.
4. *O współczesnej komparatystyce literackiej*. Warszawa 1980. 2 wyd. 1989.
5. *Literatury zachodniosłowiańskie czasu przełomów 1980—1990*. Red. H. Janaszek-Ivaničková. T. 1: *Literatura łużycka i słowacka*. Katowice 1990.

Józef Zarek — 15.01.1949 Stanisławów

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1972, prof. dr hab. Maria Bobrow-nicka

Obrazowanie poetyckie Otokara Březiny.

doktorat: Uniwersytet Jagielloński, 1977, prof. dr hab. Maria Bobrow-nicka

Eseistyka Otokara Březiny. W kręgu dylematów symbolicznych.

habilitacja: Uniwersytet Śląski, 1995

Poezja i myśl. Problem refleksji w czeskiej poezji międzywojennej.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1975—1978 starszy asystent

1978— adiunkt

główne zainteresowania badawcze:

Rozwój literatur zachodniosłowiańskich w XX wieku, problematyka translatologiczna, zagadnienia literackiej interpretacji, styl dzieła literackiego.

ważniejsze publikacje:

1. *Eseistyka Otokara Březiny. W kręgu dylematów symbolisty*. Wrocław 1979.

2. *Poezja i myśl. Problem refleksji w czeskiej poezji międzywojennej*. Katowice 1993.

Konrad Włodarz — 18.08.1971 Częstochowa

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1995, prof. dr hab. Halina Janaszek-Ivaničková

Ján Smrek — poeta zachwyty dla cudowności życia.

tytuł: magister

doktorant

główne zainteresowania badawcze:

Historia literatur zachodniosłowiańskich.

Zakład Teorii Literatury i Translacji

Bożena Pikala-Tokarz — 17.10.1946 Łódź

magisterium: Uniwersytet Łódzki, 1969, prof. dr hab. Stefania Skwarczyńska

Twórczość Harasymowicza (próba monografii).

doktorat: Uniwersytet Łódzki, 1972, prof. dr hab. Stefania Skwarczyńska

Topos arkadyjski we współczesnej poezji polskiej (jego kontynuacje i degradacje).

habilitacja: Uniwersytet Śląski, 1991

Poetyka Nowej Fali.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1969—1971 doktorant (UŁ)

1971—1972 asystent

1972—1973 starszy asystent

1973—1994 adiunkt

1994— profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Śląskiego

najważniejsze funkcje akademickie:

1992— kierownik Zakładu Teorii Literatury i Translacji

1993—1996 prodziekan Wydziału Filologicznego

główne zainteresowania badawcze:

Literatura polska i słoweńska XX wieku (ze szczególnym uwzględnieniem poezji), teoria literatury i metodologia badań literackich, teoria przekładu, kulturowe uwarunkowania literatury (takie zwłaszcza, jak: zjawisko korespondencji sztuk, aspekty współczesnej komunikacji, funkcja mitów czy topika).

ważniejsze publikacje:

1. *Teoria literatury. Metodologia badań literackich.* Katowice 1980 (współautor Stefan Zabierowski) — skrypt.
2. *Mit literacki. Od mitu rzeczywistości do zmiany substancji poetyckiej.* Katowice 1983.
3. *Poetyka Nowej Fali.* Katowice 1990.

Piotr Skucha — 27.06.1946 Łaganów k. Proszowic

magisterium: Katolicki Uniwersytet Lubelski, 1973, ks. prof. dr hab. Stanisław Łach

Psalm 3. Studium egzegetyczno-teologiczne.

licencjat: Katolicki Uniwersytet Lubelski, 1973, Roma Biblicum 1976.

doktorat: Jerozolima — Studium Biblicum Franciscanum, 1978, prof. dr Elbidius Pax
Contributi per una teologia del „deserto” nell’Antico Testamento e nei testi quamranici.
 Katolicki Uniwersytet Lubelski, 1981, ks. prof. dr hab. Marian Filipiak
Teologia pustyni w Starym Testamencie.

stopień naukowy: doktor nauk filozoficznych

stanowiska: 1979—1981 prefekt studiów w WSD w Kielcach
 1981—1986 prorektor WSD w Kielcach
 1986— biskup pomocniczy w Kielcach
 1992— biskup pomocniczy w Sosnowcu
 1992— wykładowca Biblii na PAT w Krakowie — NT

główne zainteresowania badawcze:

Biblia, historia starożytności, Judaica

ważniejsze publikacje:

1. *Ziemska ojczyzna Jezusa.* Warszawa 1984.
2. *Żydzi i judaizm w przepowiadaniu i katechezie Kościoła po II Soborze Watykańskim.* W: *Dzieci Jednego Boga.* Warszawa 1991.

Lucyna Spyrka — 20.06.1963 Bytom

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1987, dr hab. Józef Zarek
Elementy folkloru w twórczości Jana Drdy.

tytuł: magister

stanowiska: 1988—1989 asystent stażysta
 1989— asystent

główne zainteresowania badawcze:

Współczesna literatura i kultura słowacka, literatura a inne formy sztuki.

ważniejsze publikacje: rozdz. *Słowacja.* W: *O dramacie. Poetyki. Manifesty. Komentarze.* Red. E. Udalska. T. 2. Warszawa 1993.

Anna Car — 18.11.1965 Lesko

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1991, dr hab. Józef Zarek
Problem pogranicza w prozie Wiesława Adama Bergera.

tytuł: magister
 doktorantka

stanowiska: 1994— asystent

główne zainteresowania badawcze:

Współczesna literatura czeska, krytyka feministyczna, intertekstualność, problemy pogranicza językowego i kulturowego.

Leszek Małczak — 08.04.1971 Lubliniec

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1995, dr Lech Miodyński
Elementy groteski w literaturze serbskiej i chorwackiej.

tytuł: magister
doktorant

główne zainteresowania badawcze:

Teoria literatury, zwłaszcza propozycje badawcze dekonstruktywizmu, semiotyki oraz hermeneutyki; literatury serbska i chorwacka (również w ujęciu komparatystycznym).

Andrej Šurla — 03.07.1969 Novo Mesto (Slovenija)

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1996, prof. dr hab. Bożena Pikala-Tokarz
Poezja Mirana Jarca

stanowisko: lektor 1995/1996

główne zainteresowania badawcze:

Współczesna literatura słoweńska.

Zakład Folklorystyki Słowiańskiej

Henryka Czajka — 01.01.1929 Jastrzębie

magisterium: Uniwersytet Sofijski, 1955, prof. dr Georgi Canew
Nurt wiejski we współczesnej literaturze bułgarskiej.

doktorat: Uniwersytet Warszawski, 1965, prof. dr hab. Józef Magnuszewski

Bułgarska i macedońska historyczna pieśń ludowa.

habilitacja: Uniwersytet Warszawski, 1973

Bohaterska epika ludowa Słowian południowych. Struktura treści.

tytuł naukowy: profesor

stanowiska: 1955—1965 asystent

1965—1974 adiunkt

1974—1989 docent

1989—1993 profesor nadzwyczajny

1993— profesor zwyczajny

najważniejsze funkcje:

1965—1974 kierownik Zakładu Filologii Bułgarskiej UW

1979—1981 wicedyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej UW

1984—1990 prodziekan Wydziału Rusycystyki i Lingwistyki Stosowanej UW

1994— kierownik Zakładu Folklorystyki Słowiańskiej UŚ

główne zainteresowania badawcze:

Folklor słowiański, zwłaszcza południowy, jego typologia strukturalna i stylistyczna; zagadnienia komparatystyczne;

epika bohaterska Słowian, jej układ warstwowy; mit pogański i chrześcijański, inspiracje historyczne, bajkowe, obyczajowe; literatura bułgarska.

ważniejsze publikacje:

1. *Bułgarska i macedońska historyczna pieśń ludowa*. Warszawa 1967.
2. *Bohaterska epika ludowa Słowian południowych. Struktura treści*. Warszawa 1973.
3. *Literatura bułgarska — synteza od inskrypcji kamiennych do połowy 1985 r.* W: *Dzieje literatur europejskich*. T. 3. Cz. 2. Warszawa 1991.
4. *Nimfy. Herosi. Antagoniści. Epos ludowy Bułgarów*. Katowice 1994.

Jolanta Szarlej — 05.08.1967 Tarnowskie Góry

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1992, prof. dr hab. Krystyna Kleszczowa

Moc derywacyjna czasowników polskich.

tytuł: magister

doktorantka

główne zainteresowania badawcze:

Teofanie biblijne w konstrukcjach językowych.

Zakład Językoznawstwa Południowosłowiańskiego

Emil Tokarz — 06.10.1944 Chodorów (woj. lwowskie)

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1968, prof. dr hab. Stanisław Urbańczyk

Budowa słowotwórcza przysłówków serbskochorwackich.

doktorat: UMK, 1973, prof. dr hab. Leszek Moszyński
Konstrukcje parataktyczne w języku słoweńskim.

habilitacja: Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu, 1987
Nomina actionis we współczesnym języku słoweńskim.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1968—1969 asystent

1969—1973 starszy asystent

1973—1988 adiunkt

1989—1991 docent

1991— profesor nadzwyczajny UŚ

najważniejsze funkcje akademickie:

- 1974—1980 sekretarz naukowy Instytutu Filologii Obcych
- 1989—1991 kierownik Katedry Filologii Słowiańskiej
- 1991— dyrektor Instytutu Filologii Słowiańskiej
- 1991— kierownik Zakładu Językoznawstwa Południowo-słowiańskiego

główne zainteresowania badawcze:

Słowiańskie językoznawstwo konfrontatywne, słowotwórstwo, składnia i semantyka języków południowo-słowiańskich, leksykografia słowiańska.

ważniejsze publikacje:

1. *Składnia zdań złożonych współrzędnie w języku słoweńskim*. Katowice 1977.
2. *Slovenščina za Poljake. Kurs podstawowy języka słoweńskiego*. (współautor T. Pretnar). Katowice 1980.
3. *Nomina actionis we współczesnym języku słoweńskim*. Katowice 1987.
4. *Pułapki leksykalne. Słownik aproksymatów polsko-bułgarskich*. (współautor M. Karpačeva, Ch. Symeonowa). Red. E. Tokarz. Katowice 1994.

Władysław Kryzia — 09.08.1942 Wola Radłowska

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1965, prof. dr hab. Franciszek Ślawnicki

Budowa czasownika w języku serbskochorwackim.

doktorat: Uniwersytet Jagielloński, 1974, prof. dr hab. Halina Safarewiczowa

Wypowiedzenia bez formy osobowej czasownika w języku rosyjskim i serbskochorwackim.

stopień naukowy: doktor nauk humanistycznych

stanowiska: 1976—1993 adiunkt

1993— starszy wykładowca

najważniejsze funkcje akademickie:

1993— zastępca dyrektora IFS

główne zainteresowania badawcze:

Składnia i semantyka języków słowiańskich, walencja czasownika, modalność.

ważniejsze publikacje:

1. współautor: *Słownik semantyczno-syntaktyczny słowiańskich czasowników odmiennych*. Red. S. Karolak. Katowice 1980.

- Maria Cichońska** — 08.07.1947 Wilczyńska k. Nowego Sącza
 magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1971, prof. dr hab. Ewa Ostrowska
*System ekspresywny rzeczowników w tekstach literatury sowi-
 dzalskiej.*
 doktorat: Uniwersytet Jagielloński, 1982, prof. dr hab. Maria Honow-
 ska
*Czasowniki denominalne w serbsko-chorwackim języku literac-
 kim.*
 stopień naukowy: doktor nauk humanistycznych
 stanowiska: 1974—1978 asystent naukowo-techniczny
 1978—1982 asystent naukowo-dydaktyczny
 1982— adiunkt
 najważniejsze funkcje akademickie:
 1987—1988 zastępca dyrektora Katedry Filologii Słowiań-
 skiej
 główne zainteresowania badawcze:
 Składnia i semantyka języków słowiańskich, ze szczególnym
 uwzględnieniem języka serbsko-chorwackiego, obecnie chor-
 wackiego.
 ważniejsze publikacje:
 1. współautorka: *Słownik semantyczno-syntaktyczny słowiań-
 skich czasowników odmiennych.* Red. S. Karolak. Kato-
 wice 1980.
 2. współautorka: *A Terminological Dictionary of Algebraic
 Linguistics.* Red. K. Polański. Katowice 1980.

- Robert Bońkowski** — 22.07.1968 Sochaczew
 magisterium: Uniwersytet Śląski, 1993, prof. dr hab. Emil Tokarz
Słowiańskie miary czasu.
 tytuł: magister
 doktorant
 główne zainteresowania badawcze:
 Leksykologia, semantyka, etymologia języków południowo-
 słowiańskich.

- Dariusz Markiewicz** — 03.05.1968 Myszków
 magisterium: Uniwersytet Śląski, 1993, dr Janusz Ryba
Utopia w literaturze polskiego oświecenia.
 tytuł: magister
 doktorant
 główne zainteresowania badawcze:
 Filozofia języka; postmodernizm; przekłady literatury polskiej
 na języki słowiańskie.

Zakład Językoznawstwa Zachodniosłowiańskiego

Anna Bluszcz — 31.01.1950 Sosnowiec

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1973, prof. dr hab. Franciszek Ślawnki

Vyvin participia preteriti activi I v slovenčine.

doktorat: Uniwersytet Śląski, 1981, doc. dr hab. Włodzimierz Pianka
Semantyka i składnia prymarnych przyimków przestrzennych w języku słowackim.

habilitacja: Uniwersytet Śląski, 1988

Relacje przestrzenne w zachodniosłowiańskich systemach wyrażenia przyimkowych.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1973—1978 asystent

1978—1980 starszy asystent

1981—1989 adiunkt

1989—1994 docent

1994— profesor nadzwyczajny UŚ

najważniejsze funkcje:

1989— kierownik Zakładu Językoznawstwa Zachodniosłowiańskiego

główne zainteresowania badawcze:

Składnia i leksyka języków zachodniosłowiańskich, leksyka specjalna (gwary środowiskowe, stylizacje językowe), leksyka konfrontatywna w ramach ligi bałkańskiej.

ważniejsze publikacje:

1. *Rekcja czasowników polskich, czeskich i słowackich*. Katowice 1991 (współautorzy J. Reska, M. Servátka).
2. *Rumuńsko-słowiańskie związki językowe*. Sosnowiec 1992.
3. *Zwięzły kurs języka czeskiego*. Katowice 1993 (współautor J. Reska).

Mariola Szymczak — 09.01.1965 Bytom

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1991, prof. dr hab. Anna Bluszcz
Złożenia nominalne w języku słowackim.

tytuł: magister

doktorantka

główne zainteresowania badawcze:

Werbalne struktury analityczne i rozwarstwienie stylistyczne języka słowackiego.

Dariusz Tkaczewski — 08.07.1963 Katowice

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1989, prof. dr hab. Anna Bluszcz
Język czeskich studentów.

tytuł: magister
doktorant
stanowiska: 1988—1989 asystent
1993— doktorant
główne zainteresowania badawcze:
Językoznawstwo, stylistyka języka czeskiego, socjolingwistyka, przemiany języka pod wpływem przeobrażeń polityczno-społecznych, język grup socjalnych (slang i argot), czeszczyzna mass mediów.

Danuta Kudelska — 22.05.1968 Bytom

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1993, prof. dr hab. Anna Bluszczyńska
Elementy ekspresywne w języku Dominika Tatarki.

tytuł: magister
doktorantka

główne zainteresowania badawcze:
Zagadnienie znaczenia jako czynnika determinującego ludzkie życie oraz problem transcendencji znaczenia wyrażen ekspresywnych w stosunku do innych problemów lingwistyki.

Zakład Językoznawstwa Porównawczego

Iwona Nowakowska-Kempna — 25.04.1949 Siemianowice Śląskie

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1972, prof. dr hab. Tomasz Weiss
Ernesta Brylla Bigos Narodowy.

Uniwersytet Jagielloński, 1973, prof. dr hab. Franciszek Sławski

Przedrostek i przyimek po- w językach polskim i bułgarskim.

doktorat: Uniwersytet Śląski, 1977, prof. dr hab. Władysław Lubaś
Transpozycje nazw własnych w języku polskim i w językach południowosłowiańskich.

habilitacja: Uniwersytet Warszawski, 1986
Konstrukcje zdaniowe z leksykalnymi wykładnikami predykatów uczuć.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1972—1977 asystent

1977—1988 adiunkt

1988—1993 docent

1993— profesor nadzwyczajny UŚ

najważniejsze funkcje:

1990 — kierownik Zakładu Językoznawstwa Porównawczego

1993 — kierownik Podyplomowego Studium Logopedii i Glottodydaktyki z Terapią Pedagogiczną

główne zainteresowania badawcze:

Językoznawstwo porównawcze, semantyka i składnia języka polskiego, metodologia badań lingwistycznych, językoznawstwo kognitywne.

ważniejsze publikacje:

1. *Podstawy metodologiczne semantyki współczesnej*. W:

Z cyklu język a kultura. T. 8. Wrocław 1992.

2. *Konceptualizacja uczuć w języku polskim*. Warszawa 1995.

Ludwig Selimski — 15.08.1939 Żitnica, Płowdiwskie (Bułgaria)

magisterium: Uniwersytet w Sofii, 1962, prof. dr Svetomir Ivančev

Słowotwórstwo przymiotników w języku czeskim.

doktorat: BAN, 1980

Słowotwórstwo przymiotnika w tekstach bułgarskich z XVII i XVIII w. Sufiksacja.

habilitacja: Uniwersytet Św. św. Cyryla i Metodego, 1982

Przymiotniki złożone w języku bułgarskim w XVII i XVIII w.

stopień naukowy: docent

główne zainteresowania badawcze:

Gramatyka porównawcza, słowotwórstwo, etymologia, onomastyka.

ważniejsze publikacje:

1. *Slavjanski ezici. Očerci i tekstove*. Sofija 1985.

Jerzy Staszewski — 21.04.1942 Warszawa

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1967, prof. dr hab. Stanisław Urbańczyk

Przyrostki „-ъкѣ”, „-ъкѣ” w językach serbskochorwackim i górnołużyckim.

doktorat: UAM Poznań, 1974, prof. dr hab. Kazimierz Polański

Ways of Expressy Purpose in English and Polish.

habilitacja: Uniwersytet Śląski, 1993

Niektóre typy wyrażen okolicznikowych w języku staro-cerkiewno-słowiańskim.

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1973—1974 starszy asystent

1974— adiunkt

główne zainteresowania badawcze:

Język staro-cerkiewno-słowiański, gramatyka historyczna języków południowosłowiańskich, związki językowe rumuńsko-południowosłowiańskie.

ważniejsze publikacje:

1. *Niektóre typy wyrażen okolicznikowych w języku staro-cerkiewno-słowiańskim*. Katowice 1990.

Bożena Czastka-Szymonowa — 21.10.1948 Chorzów

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1974, prof. dr hab. Irena Bajerowa
Terminologia meblarska w „Thesaurusie” Knapiusza i w „Słowniku języka polskiego” Red. W. Doroszewskiego.

tytuł: magister
doktorantka

stanowiska: 1974—1982 asystent

główne zainteresowania badawcze:

Problematyka śląskoznawcza.

ważniejsze publikacje:

1. *Kształcenie sprawności językowej*. (Ćwiczenia dla uczniów środowiska śląskiego). Kraków 1989, s. 100 (współautor H. Synowiec).
2. *Gwary Zaolzia*. Katowice 1984, s. 24.
3. *Słownik terminów gramatycznych dla uczniów szkół podstawowych*. Bielsko-Biała 1993, s. 602 (współautorzy H. Synowiec, K. Urban).

Zakład Historii Języków Słowiańskich

Mieczysław Basaj — 06.02.1932 Jarosławiec

magisterium: Uniwersytet Warszawski, 1956, czł. rzecz. PAN Zdzisław Stieber
Neologizmy Klareta.

doktorat: Uniwersytet Warszawski, 1964, czł. rzecz. PAN Zdzisław Stieber
Bohemizmy w języku pism Marcina Krowickiego.

habilitacja: Uniwersytet Jagielloński, 1973
Morfologia i składnia liczebnika w języku czeskim do końca XVI w.

tytuł naukowy: profesor

stanowiska: 1956—1957 lektor języka polskiego
 1957—1965 asystent
 1965—1974 adiunkt
 1974—1987 docent
 1987—1993 profesor nadzwyczajny
 1993— profesor zwyczajny

najważniejsze funkcje:

1971—1987 sekretarz naukowy Komitetu Słowianoznawstwa PAN
 1977—1986 kierownik Pracowni Języka Czeskiego i Słowackiego Instytutu Słowianoznawstwa PAN
 1982—1991 dyrektor Instytutu Słowianoznawstwa PAN
 1976—1990 redaktor „Biuletynu Slawistycznego”
 1986—1991 redaktor „Studiów z Filologii Polskiej i Słowiańskiej”
 1983—1991 redaktor serii wydawniczej „Slavica”
 1986—1992 redaktor serii wydawniczej „Monografie Slawistyczne”
 1974—1975 kierownik Zakładu Filologii Słowiańskiej Instytutu Filologii Obcych Uniwersytetu Śląskiego
 1993— kierownik Zakładu Historii Języków Słowiańskich Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego

główne zainteresowania badawcze:

Międzysłowiańskie kontakty językowe, historia i gramatyka słowiańskich języków literackich, historia slawistyki, kontakty językowe czesko-polskie do XVI w. włącznie oraz szczególnie zainteresowanie frazeologią języków słowiańskich (z uwzględnieniem frazeologii języka polskiego).

ważniejsze publikacje:

1. *Bohemizmy w języku pism Marcina Krowickiego*. Wrocław 1966.
2. *Morfologia i składnia liczebnika w języku czeskim*. Wrocław 1974.
3. *Słownik frazeologiczny czesko-polski*. Katowice 1981. (współautor D. Rytel).
4. *Słownik czesko-polski*. Warszawa 1991 (współautor J. Siatkowski).
5. *Przegląd wyrazów uważanych w literaturze naukowej za bohemizmy*. W: „Rozprawy Komisji Językowej ŁTN”.

IX, 72—90; X, 76—97; XII, 66—82; „Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej” VI, 7—24; VII, 7—24; VIII, 5—33; IX, 5—35; X, 5—34; XI, 5—46; XII, 5—44; XIII, 5—36; XIV, 5—41; XV, 5—41; XVI 5—40; XVII, 5—50; XVIII, 5—50; XIX, 5—14 (współautor J. Siatkowski).

Jaroslav Reska — 29.07.1932 Brno (Republika Czeska)

magisterium: Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, 1956,
prof. dr Oldřich Bělič

Twórczość Joaquina Dicenty (1863—1917) i tłumaczenie jego dramatu „Juan José”.

doktorat: Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc, 1980,
prof. dr Rudolf Zimek

Zdania podrzędne dopełnieniowe (na materiale języków słowiańskich i romańskich).

tytuł naukowy: doktor filozofii

stanowiska: 1962—1988 starszy wykładowca

1988—1989 lektor

1989— starszy wykładowca

główne zainteresowania badawcze:

Składnia języków słowiańskich i romańskich (zwłaszcza języka hiszpańskiego) oraz dydaktyka tych języków.

ważniejsze publikacje:

1. *Rekcja czasowników polskich, czeskich i słowackich.* Katowice 1991 (współautorzy A. Bluszcz, M. Servátko).
2. *Zwięły kurs języka czeskiego.* Cz. 1. Katowice 1993 (współautor A. Bluszcz).
3. *Intenzivní kurs španělštiny.* Cz. 1. Wyd. 3. Ostrava 1995.
4. *Intenzivní kurs španělštiny.* Cz. 2. Wyd. 3. Ostrava 1996.

Anna Šklárová-Perd'ochová — 27.06.1945 Velikie Šenkvice

magisterium: Pedagogická fakulta U.K. v Trnave, 1967, doc. dr Oto Kolarík

Milo Urban: „Živý bič”. Literárno-estetický rozbor diela.

tytuł: magister

stanowisko: 1995— wykładowca.

główne zainteresowania badawcze:

Glottodydaktyka.

Zakład Dydaktyki Języków Obcych

Krystyna Jarzabek — 18.06.1946 Chorzów

magisterium: Uniwersytet Jagielloński, 1970, prof. dr hab. Ryszard Łużny
W. Bieliński jako krytyk literatur słowiańskich.

doktorat: Uniwersytet Śląski, 1977, doc. dr hab. Marian Jurkowski
Praca nad tekstem podręcznikowym a kształtowanie sprawności mówienia ze szczególnym uwzględnieniem języka mówionego. (Z zagadnień nauczania języka rosyjskiego w szkolnictwie polskim).

habilitacja: Uniwersytet Śląski, 1990
Znaki kinetyczne wspomagające komunikację mowną i ich miejsce w nauczaniu języków obcych (ujęcie konfrontatywne).

stopień naukowy: doktor habilitowany

stanowiska: 1971—1973 asystent

1973—1977 starszy asystent

1977—1991 adiunkt

1995— profesor nadzwyczajny UŚ

najważniejsze funkcje:

1991— kierownik Zakładu Dydaktyki Języków Obcych
w Instytucie Filologii Słowiańskiej

główne zainteresowania badawcze:

Zjawiska parajęzykowe, znaki.

ważniejsze publikacje:

1. *Znaki kinetyczne wspomagające komunikację mowną i ich miejsce w nauczaniu języków obcych. (Na przykładzie komunikacji Polaków i Rosjan — ujęcie konfrontatywne).* Katowice 1989.
2. *Gestykulacja i mimika. Słownik.* Katowice 1994.
3. *Polsko-rosyjski słownik wyrażzeń i zwrotów lekcyjnych.* (współautor J. Huk). [w druku].

Ewa Korytowska — 24.09.1952 Dąbrowa Górnicza

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1979, prof. dr hab. Janusz Arabski
Evaluation of the book „I learn English” by Michalska and Oyrzanowska.

tytuł: magister

stanowiska: 1991—1992 asystent

1992—1995 lektor

1995— wykładowca.

Zoran Bundyk — 28.05.1959 Zagreb (Hrvatska)

magisterium: Filozofski fakultet u Zagrebu, 1984, prof. dr Miroslav Šicel
Krležin odnos prema modernoj.

tytuł: magister
 stanowiska: 1992—1993 lektor
 1993—1996 wykładowca.

Lidija Tanuševska — 12.03.1969 Skopje

magisterium: Uniwersytet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, 1991, prof. dr Kosta Peev

Podobieństwa w językach słowiańskich peryferyjnych na podstawie języka polskiego i gwar macedońskich z Macedonii Egejskiej.

tytuł: magister
 stanowisko: 1994— wykładowca.

Biblioteka Sławistyczna

Zdzisława Skabek — 13.02.1949 Bliżyce

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1989, prof. dr hab. Jerzy Ratajewski
Problem udziału bibliotek województwa katowickiego w SINTO.

tytuł: magister
 stanowisko: kustosz.

Kazimiera Basiura — 30.11.1942 Żgliniec

stanowisko: bibliotekarz.

Aneta Nocuń — 21.07.1968 Sosnowiec

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1990, prof. dr hab. Anna J. Bluszcz
Nomina loci w języku słowackim.

tytuł: magister
 stanowisko: młodszy bibliotekarz.

Sekretariat Instytutu

Ilona Rudnik — 04.11.1955 Sosnowiec

magisterium: Uniwersytet Śląski, 1984, prof. dr hab. Barbara Czapik-Lityńska

Człowiek w mechanizmie historii (na podstawie prozy Norberta Frýda).

tytuł: magister
 stanowisko: specjalista inżynierijsko-techniczny.